

8. AURREIKUSPENAK

8.1. Ingurunerako aurreikuspenak

NDFk munduko hazkundearentzat egin dituen aurreikuspenek %3,9an kokatzen dute BPGaren gehikuntza tasa 2018an eta 2019an. Aurreikuspen horiek aurreko txostenean argitaratu zirenekin bat datoz. Halere, orain ez da espero hazkundera horren uniforme izatea eta arriskuak areagotu dira. Ekonomiaren susperraldi ziklikoa gertatu zenetik bi urte igaro direnean, badirudi bizitasunak maximora iritsi dela herrialde batzuetan eta moteltzeko joera hautematen da. Eszenategi makroekonomiko horretan dauden oinarritzko hipotesien artean, moneta politikaren normaltzea ekonomia aurreratuetan, barne eskariaren bizitasuna, bereziki inbertsioaren atalean, kanpo merkataritzaren neurri protekzionistak eta merkatuetan oro har dagoen baikortasuna.

Aurreikuspen ekonomikoak
Urte arteko aldakuntza tasak

40. taula

	BPG		Aurreikuspenak		Aldea aurreko txostenarekiko	
	2016	2017	2018	2019	2018	2019
Munduko ekonomia	3,2	3,7	3,9	3,9	0,0	0,0
Ekonomia aurreratutak	1,7	2,4	2,4	2,2	-0,1	0,0
AEB	1,5	2,3	2,9	2,7	0,0	0,0
Eurogunea	1,8	2,4	2,2	1,9	-0,2	-0,1
Alemania	1,9	2,5	2,2	2,1	-0,3	0,1
Frantzia	1,1	2,3	1,8	1,7	-0,3	-0,3
Italia	0,9	1,5	1,2	1,0	-0,3	-0,1
Espainia	3,3	3,1	2,8	2,2	0,0	0,0
Erresuma Batua	1,8	1,7	1,4	1,5	-0,2	0,0
Japonia	1,0	1,7	1,0	0,9	-0,2	0,0
Garapen bidean dauden ekonomiak	4,4	4,7	4,9	5,1	0,0	0,0
Txina	6,7	6,9	6,6	6,4	0,0	0,0
India	7,1	6,7	7,3	7,5	-0,1	-0,3
Errusia	-0,2	1,5	1,7	1,5	0,0	0,0
Brasil	-3,5	1,0	1,8	2,5	-0,5	0,0

Iturria: NDF (2018ko uztaila).

NDFk kontuan hartu dituen arriskuak epe laburrean beheranzkoak dira eta aurreko txostenetan aipatu zituenak baino handiagoa dira orain, bereziki merkataritzako eta finantzako tentsioekin lotura dutenak. Izan ere, AEBek inportazio multzo handi bati arantzelak ezartzeak eta ekonomia aurreratu batzuek nazioarteko integrazio ekonomikoari gero eta bultzada txikiagoa emateak munduko ekonomiaren bizitasunarentzat galga larria dira. Halaber, oraindik ekonomiatik kanpoko hainbat mehatxu daude, hala nola ziurgabetasun politikoak, arrisku geopolitikoak eta zaurgarritasuna muturreko gertakari klimatikoen eta natur hondamendien aurrean.

Azaleratzen eta garatzen ari diren ekonomien artean, oso hazkunde tasa ezberdinak aurreikusten dira. Finantzaziorako baldintzak, oro har, onak izango dira, baina oinarri ekonomiko ahulagoa duten edo arrisku politikoak dituzten herrialdeetan, kapitalaren sarrera jaitsiko dela espero da. Beste aldetik, hainbat faktorek indarra kenduko diote ekonomiaren hazkundeari, hala nola petrolioaren garestitzeak, AEBetan errentagarritasuna handitzeak, merkataritzako tentsioak areagotzeak eta eremu politikoan eta ekonomikoan dagoen ziurgabetasunak. Herrialde bakoitzaren perspektiba ezberdina izango da faktore horiek idiosinkrasiazko barne elementuekin izango duten interakzioaren arabera.

Ekonomia aurreratuetan, dibergentzia handiagoa espero da, alde batetik, AEBen hazkundearen eta, beste aldetik, Europaren eta Japoniaren bilakaeraren artean. NDFren aurreikuspenek %2,4ko eta %2,2ko hazkundera espero dute, hurrenez hurren, 2018rako eta 2019rako, herrialde garatuen multzoarentzat. Aurreko txostenaren aldean egin duen beheranzko zuzenketa handiena Euroguneko ekonomietan eta Japonian fokatu da. Eskualde horietan hazkundearen apaltzea biziagoa izango da, hainbat hiruhilekoz potentzialaren gainetik hazi eta gero.

AEBetan, hainbat faktorek, hala nola zerga pizgarriak eta barne eskari pribatuaren sendotasunak, hazkunde tasa %2,9ra eramango dute 2018an eta %2,7ra, berriz, 2019an. Orobat, langabezia tasa azken 50 urteetan jasotako mailaren azpitik kokatuko da. Ekonomia estatubatuarrak aurkeztu dituen perspektiba onek inflazioaren presioak eta kontu korronteko defizita areagotuko dituzte.

Euroguneko ekonomiari buruz, aurreikuspenak beherantz zuzendu ditu Alemanian eta Frantzian, 2018ko lehen hilekoetan jarduera espero zena baino gehiago ahuldu zelako. Italian, berriz, ziurgabetasun politikoak barne eskaria galgatu zuelako.

Espainiaren ekonomiak sendotasuneko irudia eskainiko du datozen urteetan. Funcasek osatzen duen panelaren arabera, BPGak gora egingo du 2018an eta apaltze neurritsua izango du 2019an, hazkunde tasak, hurrenez hurren, %2,8 eta %2,4 izango direla. Enplegu sorrerak, kanpoko testuinguru positiboak eta ekonomia eragileen baikortasunak ekonomiaren jarduerari bultzada emango diote.

Espainiarentzako aurreikuspen ekonomikoak (2018ko uztaila)
Urte arteko aldakuntza tasak

41. taula

	BPG		Kontsumo pribatua		Kontsumo publikoa		KFEG		KFEG eraikuntza		KFEG ekipamenduan	
	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019
AFI	2,9	2,4	2,5	2,0	1,5	2,0	4,6	3,7	5,2	4,2	4,1	3,4
Axesor	2,9	2,6	2,4	1,8	2,0	2,2	4,2	5,5	6,3	7,4	2,0	4,1
BBVA	2,9	2,5	2,2	2,0	1,7	1,9	4,8	5,4	4,7	5,4	5,2	5,3
Bankia	2,9	2,3	2,4	2,0	1,4	1,1	4,4	3,9	4,2	3,9	4,8	4,0
CaixaBank	2,8	2,4	2,6	2,0	1,5	0,8	3,4	3,0	4,8	3,2	1,6	2,6
Cámara de Comercio	2,7	2,4	2,5	2,1	1,4	1,5	4,2	4,1	4,3	4,2	4,0	4,0
Cemex	2,7	2,3	2,5	2,1	1,6	1,2	3,9	3,8	4,3	4,0	3,8	3,8
CEEM-URJC	2,7	2,4	2,2	1,8	1,4	1,3	4,4	4,2	5,2	5,0	4,0	3,5
CEPREDE-UAM	2,7	2,3	2,5	2,1	1,6	1,6	4,0	3,8	5,0	4,0	3,0	3,9
CEOE	2,8	2,6	2,6	2,3	1,4	1,7	4,4	4,5	5,2	4,8	3,7	4,1
Ee	2,8	2,5	2,3	2,1	1,7	1,9	4,1	4,2	4,3	4,9	4,2	3,9
FUNCAS	2,8	2,4	2,1	1,8	1,4	1,2	5,5	4,6	5,8	5,1	5,2	4,1
ICAE-UCM	2,7	2,4	2,3	2,0	1,5	1,4	4,7	4,2	4,5	4,0	4,8	4,5
IEE	2,8	2,3	2,5	2,0	1,4	1,4	4,2	3,4	3,2	3,1	6,0	4,7
Intermoney	2,8	2,4	2,4	2,0	1,6	1,7	4,5	4,0	4,8	4,2	4,4	4,0
Repsol	2,6	2,4	2,3	1,6	1,8	1,5	4,0	4,7	5,4	4,9	2,3	5,2
Santander	2,9	2,4	2,5	2,0	1,8	1,6	4,0	4,0	5,4	4,3	2,3	3,6
Solchaga Recio	2,8	2,3	2,5	1,9	1,6	1,5	4,0	3,7	5,3	4,3	3,1	4,0
Batez bestekoa	2,8	2,4	2,4	2,0	1,6	1,5	4,3	4,1	4,9	4,5	5,3	4,0
Pro memoria:												
Gobernua (04/18)	2,7	2,4	2,0	1,8	1,1	1,2	4,7	4,4	--	--	--	--
Espainiako B.(18/06)	2,7	2,4	2,4	1,8	1,5	1,3	4,2	4,2	5,7	4,5	2,5	4,2
Euro.Batz (18/05)	2,9	2,4	2,3	1,9	1,9	1,3	4,6	3,9	--	--	5,0	4,3
NDF (18/04)	2,8	2,2	2,3	2,0	1,0	0,7	4,5	3,6	--	--	--	--
ELGE (18/05)	2,8	2,4	2,3	1,8	1,2	1,1	4,4	4,3	--	--	--	--

Iturria: Funcaseko Panela.

Enpleguaren hazkundera positiboa izango da. Kontsentsuaren zenbatespenaren arabera, 2018an enplegua %2,4 haziko da eta 2019an, berriz, %2,0. Horri esker, langabezia tasa 2018an %15,3ra jaitsiko dela espero da eta 2019an ere beherantz egingo duela aurreikusten da, urte horretan langabezia tasa %13,6aren inguruan kokatzeko. Proiektzio horiek ez dira aldatu aurreko panelean jaso zirenen aldean.

Espainiarentzako aurreikuspen ekonomikoak (2018ko uztaila)
Urte arteko aldakuntza tasak

42. taula

	Barne eskaria		Esportazioak ond. eta zerb.		Inportazioak ond. eta zerb.		KPI (urteko batez bestea)		Enplegua		Langabezia (BAI)	
	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019
AFI	2,7	2,3	4,5	3,5	4,4	3,6	1,7	1,4	2,4	2,0	15,5	14,1
Axesor	2,8	2,7	3,5	4,2	3,7	4,7	2,0	1,9	2,3	1,9	15,1	13,3
BBVA	2,6	2,6	4,8	6,1	4,2	6,9	1,5	1,6	2,6	2,2	15,3	13,7
Bankia	2,6	2,3	4,9	3,6	4,2	3,6	1,8	1,9	2,5	1,8	15,3	13,9
CaixaBank	2,6	2,0	3,7	4,2	3,2	3,2	1,6	1,9	2,4	2,1	15,4	13,7
Cámara de Comercio	2,6	2,4	4,2	4,3	3,8	4,3	1,9	1,4	2,4	2,0	15,5	13,8
Cemex	2,6	2,2	4,0	3,8	3,9	4,0	1,7	1,7	2,5	1,8	15,4	14,0
CEEM-URJC	2,4	2,2	4,6	4,5	4,2	4,1	1,8	1,5	2,4	1,9	15,0	13,3
CEPREDE-UAM	2,6	2,3	3,2	3,8	2,8	3,7	1,5	1,6	2,2	1,9	15,6	14,1
CEOE	2,7	2,5	4,2	4,0	4,3	4,3	1,6	1,3	2,5	2,3	15,3	13,4
Ee	2,5	2,3	4,7	4,2	4,2	4,1	1,7	1,6	2,6	2,3	15,1	13,6
FUNCAS	2,7	2,3	4,8	4,6	4,7	4,3	1,9	1,5	2,5	2,1	15,1	13,2
ICAE-UCM	2,6	2,4	3,7	4,4	4,1	5,0	1,8	1,5	2,6	2,2	15,2	13,8
IEE	2,8	2,2	3,9	4,6	4,0	4,5	1,6	1,4	2,4	1,9	15,4	14,3
Intermoney	2,6	2,4	4,5	3,8	4,4	4,0	1,8	1,8	2,4	1,9	15,0	13,5
Repsol	2,4	2,2	3,5	3,2	3,1	2,9	1,9	1,6	2,4	2,3	14,9	12,6
Santander	2,7	2,4	3,9	3,6	3,5	3,5	1,7	1,7	--	--	15,3	13,8
Solchaga Recio	2,8	2,3	3,8	4,3	3,9	4,3	1,8	1,8	2,4	2,0	15,3	13,6
Batez bestekoa	2,6	2,3	4,1	4,1	3,9	4,2	1,7	1,6	2,4	2,0	15,3	13,6
Pro memoria:												
Gobernua (04/18)	--	--	4,8	4,6	4,1	4,2	--	--	2,5	2,3	15,5	13,8
Espain. B.(18/06)	--	--	4,6	4,8	4,5	4,6	1,9	1,7	2,4	2,0	15,2	13,4
Euro.Batz (18/05)	--	--	5,0	4,7	4,7	4,5	1,4	1,4	2,6	2,3	15,3	13,8
NDF (18/04)	2,5	2,1	4,7	4,2	4,3	4,1	1,7	1,6	2,0	0,8	15,5	14,8
ELGE (18/05)	2,6	2,2	4,6	4,5	4,2	4,2	1,6	1,5	2,2	2,0	15,5	13,8

Iturria: Funcaseko Panela.

8.2. EAE-ko ekonomiaren aurreikuspenak

Ekonomia eta Plangintza Zuzendaritzak EAEko ekonomiaz prestatu zituen aurreikuspenak eguneratuak izan dira argitaratu diren azken adierazle ekonomikoekin eta ingurune informatzioarekin. Aurkezten den eszenario makroekonomikoa 2018-2020 epealdirako, hainbat aldagai exogenori buruzko hipotesi batzuetan oinarritzen da, hala nola interes tasaz, truke tasaz eta EAEko ekonomiaren jardueran eragina duten eremu ekonomikoen hazkundeaz.

Nazioarteko inguruneari dagokionez, ekonomiaren etorkizuneko bilakaeraz egin diren aurreikuspenek seinalatzen dute hazkunde neurritsua egongo dela, kontuan hartu den denboran zehar moteltzeko joera garbia erakutsiko duena. Interes tasei buruz, euriborrak goranzko joera hartuko du datozen epeetan, EBZk joera aldaketa erakutsiko duen heinean. Europako agintaritzak martxan jarriko duen moneta politika normaltzeko prozesua kontuan hartuta dago ekonomia analisigileen aurreikuspenetan. Euroaren eta dolarraren arteko truke tasaz pentsatzen dena da dolarrek sendotasuna areagotuko duela euroaren aldean.

Eszenario makroekonomikoaren hipotesiak (2018ko uztaila)

43. taula

	2016	2017	2018	2019	2020
Euriborra	-0,264	-0,329	-0,270	-0,050	0,745
Truke tasa (euro/dolar)	0,904	0,888	0,815	0,801	0,798
ELGEren BPGaren hazkundera	1,8	2,5	2,6	2,4	1,7
Eurogunearen BPGaren	1,8	2,5	2,3	1,9	1,7
Espainiako BPGaren hazkundera	3,3	3,2	2,7	2,3	2,1

Iturria: CEPREDE eta Ekonomia eta Plangintza Zuzendaritza.

Aipatu diren hipotesietatik eta eskuragarri dauden adierazleetatik abiatuta, EAEko taula makroekonomikoak ekonomiaren hedatzea iragartzen du, kontuan hartu den epealdian moteltzeko joera arina izango duena. Izan ere, 2018an espero den batez besteko hazkunde tasa %2,8an kokatzen da orain eta tasa hori 2019an %2,3ra eta 2020an %2,0ra apalduko dela aurreikusten da.

EAE-ko ekonomiaren aurreikuspen ekonomikoak (2018ko uztaila)
Urte arteko aldakuntza tasak

44. taula

Urte arteko aldakuntza tasak

	2016	2017	2018	2019	2020
BPG	3,1	2,9	2,8	2,3	2,0
Azken kontsumoa	2,9	2,8	2,6	2,1	1,8
Kontsumo pribatua	3,1	3,0	2,7	2,1	1,9
Kontsumo publikoa	2,3	2,4	2,2	1,8	1,6
Kapital eraketa gordina	3,1	3,5	3,5	2,9	2,4
Barne eskariaren ekarpena	3,0	3,0	2,9	2,4	2,0
Kanpo eskariaren ekarpena	0,1	-0,1	-0,1	-0,1	0,0
Lehen arloa	2,0	-3,0	-6,7	-4,6	4,1
Industria eta energia	2,9	2,7	3,3	2,3	1,8
Eraikuntza	1,8	2,5	2,3	1,8	1,3
Zerbitzuak	2,8	3,1	2,9	2,4	2,1
Balio erantsi gordina	2,7	2,9	2,8	2,3	2,0
Produktuen gaineko zergak	6,8	3,0	2,6	2,0	1,9
BPG nominala	3,4	3,9	4,0	3,8	3,7
BPGaren deflatoarea	0,3	1,0	1,2	1,5	1,6
Enplegua	1,9	2,1	1,9	1,4	1,0
Langabezia tasa	13,4	11,3	10,8	10,0	9,6

Iturria: Eustat eta Ekonomia eta Plangintza Zuzendaritza.

Datozen urteetan ere, EAEko ekonomiaren hazkundearen motorra barne eskaria izango da. Kontuan hartu den epealdian, barne eskariaren ekarpenak moteltze arineko joera erakutsiko du eszenategi makroekonomiko berri horretan. Agregatu horrek 2,9 puntu ekarriko dizkio BPGari 2018an, 2,4 puntu, berriz, 2019an eta 2,0 puntu, azkenik, 2020an. Familiek kontsumoan egiten duten gastuaren bizitasuna errenta erabilgarriaren gehikuntzan, lan merkatuaren hobekuntzan eta kontsumitzaileen konfiantza ingurunean oinarrituko da. Beste aldetik, kapital eraketa gordinak hazkunde tasa esanguratsua erakutsiko du. Interes tasa apalek eta enpresarien igurikimenek, ustez ona izango den testuinguru ekonomiko batean, izango duten hobekuntzak inbertsioari lagunduko diote. Kanpo eskariari dagokionez, BPGari egingo dion ekarpena oso txikia izango da, egonkortasuneko perfila markatuz.

Eskaintzaren ikuspegitik, hazkunde orokora espero da jarduera adar guztietan, salbuespen bakarra lehen arloa delarik, bere bilakaeran ezegonkortasun handia izaten baitu. Beste aldetik, argitaratu den aurreikuspen epealdian industriak izango duen batez besteko gehikuntza tasa %2,5ean kokatuko da. Eraikuntzak hazkunde positiboak lortuko ditu datozen urteetan, apaltzeko joera baten barruan. Azkenik, zerbitzuek hazkunde dinamikoa erakutsiko dute, %2,0tik gorako gehikuntza tasak jasoz.

Prezioei dagokienez, BPGaren deflatorearen aldakuntza tasak gero eta altuagoak izango dira urtetik urtera, 2018an jasoko duen %1,2tik 2020ko %1,6ra bitartean. Gehikuntza hori, nagusiki, energia alorreko produktuen garestitzeak eragingo du.

Lan merkatua dela eta, ekonomiaren hazkundeak enplegu tasaren igoera eta langabezia tasaren jaitsiera ekarriko ditu. Enpleguaren gehikuntza tasa 2018an %1,9 izango dela aurreikusten da eta 2019an zein 2020an aurreikusten diren aldakuntza tasak, hurrenez hurren, %1,4 eta %1,0 dira. Langabezia tasa, berriz, %10,8ra jaitsiko da 2018an eta beheranzko joerari eutsiko dio ondorengo epealdietan, 2020ko batez bestekoa %9,6an kokatu arte. Beraz, Eusko Jaurlaritzak ezarri zuen helburua, legegintzaldi honetan langabezia tasa %10,0aren azpian kokatzearena, beteko da.